

01.10.2019. Nová kniha - Múdrosti starých Šumiačanov zachováva jazyk a kultúrne tradície ľudí spod Kráľovej holi. V Múzeu zvoncov pokrstili šumiackou vodou knihu Múdrosti starých Šumiačanov. Kniha vznikla s podporou Banskobystrického samosprávneho kraja, jej autorom je Mikuláš Gigac lesník, bača a zberateľ šumiackeho duchovného bohatstva. Vďaka jeho zápiskom sa príbehy o tradíciách bačovstva a ľuďoch spod Kráľovej holi, ktoré prechádzali z generácie na generáciu ústnym podaním, zachovávajú aj v písomnej podobe.

ŠUMIAC. Knihu Múdrosti starých Šumiačanov dnes symbolicky pokrstil krstný otec knihy župan Banskobystrického samosprávneho kraja Ján Lunter priamo v Múzeu zvoncov na Šumiaci, ktorého je Mikuláš Gigac zakladateľom. Pri slávnostnom krste nechýbala ani hra na zvoncoch, či spev šumiackych piesní.

Presné záznamy o prvých obyvateľoch Šumiaca sa nenašli. Predpokladá sa, že na území Šumiaca žili viaceré etniká slovanského a nemeckého pôvodu, ktoré sa podieľali na stavbe hradu Muráň. Valasi sem prišli počas vln valaskej kolonizácie niekedy v 14. – 17. storočí. Valasi majú pôvod na území dnešného Rumunska. Ich jadro tvorili talianski pastieri, ku ktorým sa na severných brehoch Jadranu pridružili aj panónski Románi. Živili sa najmä salašníctvom a chovom dobytká.

„Šumiačane ťažko robili v poľu, ťažko robili aj v lese, pri ťažbe, približovaní dreva a paľeni uhľa. Drevo vyvažali do Červenej Skaly a do Novej Maše. Rozvinutvo bolo hlavne ovčarstvo. Ovce spásali pasienky, dľa sa nedala trava kosiť a dľa nevyšov dobytok, napríklad na Kráľovu hoľu. ...Tieto povolania už aľe zanikajú. Uhlie nepaľime, rubare už nerubu, bo skorej s pilou robia, neodkôňuju stromy. Už sa to ľen zrube. Starosti Šumaičani mali dost.“ Dočíta sa návštevník v novej knihe.

„Je veľmi dôležité práve v takejto rýchlej dobe, aby sme si uchovávali záznamy o našich predkoch, o tom, ako žili, ako vyzeral náš kraj pred desiatkami či stovkami rokov,“ povedal Ján Lunter, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja.

Múzea zvoncov v súčasnosti obsahuje viac než dvetisíc ovčích, kravských, konských zvoncov a spiežovcov z celého Slovenska i sveta.

Mikuláš Gigac sa venuje bačovskej tematike desaťročia, zbiera piesne, príbehy, ľudové múdrosti a unikátne zvonce a spiežovce. Krásne zvonce vždy ožívajú vďaka jedinečnému hovorenému slovu, ktoré si môže vychutnať každý návštevník, ktorý sa rozhodne Múzeum zvoncov navštíviť.

„Historky a príbehy v knihe sú inšpirované životom na Šumiaci, kde pán Gigac prežil celý život. Vďaka tejto knihe sa na tradície a život našich predkov nezabudne. Je to skvelá príležitosť ako odprezentovať náš región a poukázať na zaujímavé tradície bačovstva, ktoré túto oblasť po mnohé roky charakterizovali,“ povedala Petra Ridzoňová, výkonná riaditeľka OOCR REGIÓN HOREHRONIE.

Kniha bola redigovaná pani Evou Čulenovou, ktorá celé mesiace pracovala na prepisovaní a štylistickej úprave textov.